

אפקעינהו ולא הצריכה גיטא אבל חיבא דמקדשה ברצון חכמים אי אפשר להוציאה בלא גט. ורבי מרי אומר דהא לא איכפת לן אם יכולים ממזרים ליטרו ולואי שיטרו והא דאמרין נמי התם שיכול לחפות על בת אחותו הא נמי לא איכפת לן הך תקנתא עדיפא לן שלא תבא לידי קלקול. ותו דאנן לא איכפת לן אלא שלא יהא מחפה על בת אחותו ולא מן דינא כי התם מאי איכא משום התראת ספק הא נמי ליתא דכל מידי דהוי מחוסר מעשה ועוד שהרבר תלוי ברשות אחרים כו' ולעולם הא דהכא אפקיעו קדושין לגמרי הוא. ולענין קרובות מסתברא כיון דאיכא גט הוא אסור בקרובותיה והיא בקרוביו מדברי סופרים אבל מן התורה מותר אבל בהנך דליכא גט כלל מותר אפילו מד"ס. ור"ת ז"ל כתב דהאי תקנתא דרבנן היא וכל חיבא דאיכא ממזרים או משום מחפה על בת אחותו לא תקון רבנן. ולא נהירא דאטו חיבא דאתא כי האי עובדא באקראי בעלמא בלא כוונה מי לא אמרין דאפקיעו קדושי ולא חיישין אי איכא ממזרים או משום בת אחותו וזו אינה מדה חכמים דאם כן נתן דבריו לשיעוריהם. אבל אפשר לפרש על דרך זה בלשון הראשון למימר דרבנן לא מפקיעו קדושי להכי כלומר דילמא דהתם בגיטין אפשר דהתם לא חיישין להכי כלומר דילמא משום בת אחותו לא גמרו ויהיב גיטא אדעתא דרבנן כי היכי דלית לידי אפקועי קדושין דאי הוה משום בת אחותו דאיכא למיחש להכי אלו מכוון ולהכי בהאי לא אפקעו רבנן לקידושיה וכיון דכן תו ליכא למיחש להכי דהא לא מחני מליה מידי וכיון דלא מחני מידי ודאי גמר ויהיב גיטא. ממנ"ה. ע"כ.

והרשב"א ז"ל כתב וז"ל כל המקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקדושיה מיניה. ואם תאמר מ"ש מטבע במים שאין להם סוף דלא אפקעינהו רבנן לקדושיה משום עגונות. יש לומר דבכדי לא מפקיע להו רבנן לקדושיה אלא חיבא דאיכא בידה גיטא כדחכא. אי נמי בעד אחד מעיד שמת בעלה דההיא נמי משום תקנת עגונות היא כדאיתא בריש פרק האשה רבה (יבמות פז:) דסמכא אהימנותיה דעד ואפילו בעו"ג מסיח לפי תומו ועיקר טעמא דכל המקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו כו'. וכן פ"י רש"י בשבת פרק חבית (קמח:) גבי אין עד מפי עד כשר אלא בעדות אשה בלבד ואף על גב דכי אתי בעל תצא מזה ומזה והולך מן האחרון ממזר גמור כדאיתא התם בפרק האשה רבה (יבמות פט:) היינו טעמא משום דלא אפקעינהו רבנן לקידושין לגמרי אלא משום דסמכינן אדיוקא דאיתא ומימר אמרי איתתא דייקא ומינסבא וכיון שבא הבעל איגלאי מילתא דלא דייקא שפיר ומ"מ מעיקרא לא אפקעינהו רבנן לקידושין אלא משום סרך דעד אחד אבל בכדי בטבע במים שאין להם סוף לא תקינן וההיא (שם קי.) דאתבא אבי כורסיה ואתא חברה וחטפה מיניה והווי תמן רב ברונא ורב חננאל ולא אצרכה גיטא אי נמי בתלוחו וקדיש דאפקעינהו רבנן לקדושין כדאיתא התם בפרק חזקת הבתים (בבא בתרא מח:) התם משום דעיקר הקדושין שלא ברצון חכמים היו דהווי עשה שלא כהוגן אבל מקום שחלו קדושין ברצון חכמים והשתא הו"ו דמפקעי להו אי איכא סרך גיטא אין אי לא לא וז"ל לא

התינה דקדיש בכספא. אינו מחזור לי שאם המקדש קידש על דעת חכמים שיהו בטלים לפי דברי חכמים מה הוקשה לו לרבינא ומאחר שעל דעת חכמים קדיש אין צורך להפקיר המעות ממנו אלא לבטל קדושו. ומה שפירשו דקדושי כסף דרבנן ועל כרחו יכולין להפקיעם מה שאין יכולים לעשות כן בקדושי ביאה אלא ברצונו של בעל שקדש על דעתם אינו כלום כמו שאמר רש"י וכבר כתבתי ראה גמורה בפרק קמא דקדושין (ט:). ואפשר שהיה קשה לו מה יעשו על ביאתו כמו שפירשו ז"ל ואינו נוח לי וצ"ע. ויש לומר דה"ק הא תינה דקדיש בכספא שהוא מקדש על דעתם מפני שהפקר ב"ד הפקר ואין ממון זה שלו אלא ברצון חכמים אבל קדש בביאה מה יפקיעו שמה לא על דעתם קדיש. ופריך שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות שהוא מדעתו מקדש לעולם על רצון חכמים ולא משום הפקעת ממון ננוע בה. הרמב"ן ז"ל.

וה"ל הרא"ה ז"ל תלמידו תינה דקדיש כו'. איכא דמפרש דקדיש בכספא דקדושין דרבנן וליתא כדכתב רש"י אלא תינה דקדיש בכספא דהפקר ב"ד הפקר כו"ב אבל קדיש בביאה מאי פסקא דעל דעתם קדיש דהא לאו מילתא דתליא ברשותיהו היא. ומהדינן שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות כלומר הא דאמרין כל המקדש אדעתא דרבנן מקדש לאו משום הכרחא הוא אלא מדעתם שכל אדם רוצה לעשות דבריו ברצון חכמים. ואם תאמר כי אתי מה תהא עליה שויה רבנן בעילת זנות והעיקר כפשוטן של דברים דה"ק קדיש בביאה מאי איכא למימר כלומר מה תהא על ביאתו ואחר כך ליה שויה רבנן בעילת זנות דכיון דאדעתיהו קדיש הוה ליה כעל מנת שירצה אבא והרי לא רצה. ומאן דמפרש שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות משום דאמרין בקדושין (יב:) דרב מנגיד אמאן דמקדש בביאה ליתא שהרי אמרו מנגיד כרב ואצריך גיטא כשמואל אלמא אף ע"ג דמנגיד כרב לא פקיעו קדושי דמאן דמקדש בשוקא וה"ה לביאה. ע"כ.

מעכשיו כדי
ו בעילת זנות
עקרה רבנן
שום הכי גמר
איכא למימר
לת זנות גמר
תאמר משום
זן שאין דעתו
זו הוא עושה
אי קשיא והא
ז פרק האשה
ז דאפקעינהו
זא (מח:) גבי
דכל המקדש
זכמים יוצאה
כמים לפיכך

רבנן אי אתי
ז לא משגחי
זא אטו מאן
זולידה ממזר
זענו שאין זו
ז אונס איכא
ז בטל ובניה
ז דאונס לאו
זקנת עגונות
זששו היכא
זל מקום אני
זמזר נטהר
זו דקדושין
זחן וקרובים

ז"ל אם
אשת איש
זגיטין בטלו
ז רבנן לאו
זברשותיהו
זוה בעילתו
זכא למימר
זלא לשויה
זתקנת בת
זלית לידי
זמימר כיון
זאי מילתא
זאו אדעתא
זטוליה לאו
זפקיע רבנן
זמירן התם
זכי בהדיא
זיה כו' יש
זוכיון דכן